

28. VOLBY

Ve dnech 2. - 3. června 2006 se po uplynutí volebního období, na které byli ve dnech 14. - 15. června 2002 zvoleni poslanci Poslanecké sněmovny, konaly řádné volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které vyhlásil prezident republiky svým rozhodnutím č. 31/2006 Sb. Způsob zjišťování výsledků voleb a postup při jejich dalším zpracování až po rozdělení mandátů byl stanoven zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon). Prezentované údaje vycházejí z výsledků zpracovaných pro Státní volební komisi.

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se konaly na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním, podle zásady poměrného zastoupení ve volebních krajích. Ústavou byl stanoven počet volených poslanců (mandátů) na 200. V příloze zákona bylo stanoveno 14 volebních krajů tak, že se shodovaly s krajským členěním České republiky. Bylo umožněno volit i v zahraničí, kde byly vytvářeny volební místnosti u velvyslanectví a generálních konzulátů České republiky. Výsledky ze zahraničí byly na základě vylosování Státní volební komisí sčítány do volebního kraje Jihočeského.

Voliči byli státní občané České republiky, kteří alespoň ve druhý den voleb dosáhli věku nejméně 18 let a nenastala u nich zákonem stanovená překážka ve výkonu volebního práva. Své právo volit mohl volič uplatnit v některém ze stálých volebních okrsků na území ČR nebo ve zvláštním volebním okrsku v zahraničí, kde byl zapsán do seznamu voličů.

O mandáty se ucházelo celkem 25 politických stran a politických hnutí a 1 koalice sedmi politických stran a politických hnutí, které podaly samostatnou kandidátní listinu alespoň v jednom z volebních krajů (dále jen strana). Na kandidátních listinách byli jmenovitě uvedeni kandidáti v pořadí, v jakém je strana určovala pro přidělení získaných mandátů. Maximální počet kandidátů byl limitován zákonem diferencovaně podle volebních krajů.

Volbu provedl volič tak, že vložil do úřední obálky jeden hlasovací lístek pro vybranou stranu a tu vhodil do volební schránky. Na hlasovacím lístku mohl vyznačit zakroužkováním jednoho nebo dvou pořadových čísel ty kandidáty, kterým dával přednost. Pokud způsob hlasování vyhověl podmínkám stanoveným zákonem, představoval takový hlasovací lístek jeden platný hlas pro tuto stranu.

Platné hlasy získané jednotlivými stranami rozhodly o tom, které z nich se podělí o stanovený počet mandátů. Do skrutinia postoupily ty strany, které v souhrnu za všechny volební kraje dosáhly stanoveného procenta z celkového počtu odevzdaných platných hlasů. Tuto hranici stanovil zákon diferencovaně podle typu kandidátní listiny, např. jinak pro samostatně kandidující politickou stranu nebo politické hnutí (5 %) a jinak pro jejich koalice (pro sedmi člennou koalici 20 %).

Mandáty rozdělené volebním krajům byly těmto stranám přidělovány v rámci těchto krajů postupně podle vypočtených podílů hlasů po dělení platných hlasů pro jednotlivé strany řadou čísel 1, 2, 3 atd. (metoda d'Hondtova, volební dělitel d'Hondtův). Mandáty získané stranou obdrželi její kandidáti v pořadí, v jakém byli uvedeni na hlasovacím lístku, pokud voliči svými přednostními hlasy nerozhodli jinak. Kandidáti těchto stran, kteří neobdrželi mandát, se stali náhradníky.

Poznámky k tabulkám

V tabulce **28-1.** představuje sloupec % účasti ve volbách podíl z účastněných voličů na počtu zapsaných voličů.

V tabulce **28-2.** je vyjádřen % podíl hlasů získaných stranami, zastoupenými v Poslanecké sněmovně, v jednotlivých volebních krajích.

V tabulce **28-3.** vyjadřuje sloupec % podíl hlasů získaných stranou na celkovém počtu platných hlasů za ČR celkem.

Srovnatelnost s údaji z let 1990, 1992, 1996, 1998 a 2002 je možná pouze u totožných politických subjektů a to pouze za Poslaneckou sněmovnu celkem. Identifikace podle názvu strany však nemusí být jednoznačná vzhledem k častým změnám (vznik nových politických subjektů, změny jejich názvů).

* * *

Úplné výsledky hlasování v územních pohledech lze získat z publikací, které v návaznosti na konání voleb Český statistický úřad vydává ve 3. a 4. čtvrtletí 2006. Podle Edičního plánu na rok 2006 vychází v tematické skupině 4 - OBYVATELSTVO, VOLBY, podskupině 42 - Volební statistika 1. a 2. díl publikace „Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 2006“.

Další údaje jsou zveřejněny na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/volby_lide

<http://www.volby.cz>